

IN MREŽA IN BURZA VIJESTI SPORT MODERNA VREMENA LIFE&STYLE KULTURA EU KUTAK IN METROPOLA

TERAPIJSKA SNAGA UMJETNOSTI

KREŠIMIR BUTKOVIĆ Pisanje mi je sve, terapija meni i drugima

Objavljeno Prije 2 mjeseca / 19/09/2025
Napisao/la: IN-PORTAL

Foto: Hrvoje Hodak

Krešimir Butković spisatelj je, logoterapeut, tekstopisac i novinar. Napisao je niz knjiga, među kojima autobiografiju 'Fifty-Fifty' koju, između ostalog, opisuju i kao terapijski priručnik

Poslušaj članak

0:00 / 8:20

Posebno mjesto u njegovu opusu zauzima roman 'Bornin vremeplov', koju je napisao nećacima nakon smrti njihova oca. Riječ je o knjizi prema kojoj je nastala istoimena predstava u zagrebačkom kazalištu Žar ptica. I to nije ni približno sve.

Kad slušate pjesme 'Danas se budim' grupe Markiz i 'Modro' grupe Rockatansky, slušate riječi koje on potpisuje kao autor. A svakako se mora spomenuti i da je utemeljitelj humanitarnog plivačkog maratona za osobe s invaliditetom i prijatelje 'Srcem protiv barijera', koji se krajem

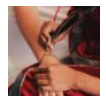
NAJNOVIJE

OSOBE S
Varaždi
najljepi

IZ SVIJE
KATY P
osobu s

ZNANOS
Može li

kolovoza održao po 15. put na otoku Rabu. Uz sve to, Butković je nedavno svojem brojnom opusu pridodao roman 'Porga i Bogovi Nava' koji je nastao na temeljima slavenske i hrvatske mitologije.

S ovim talentiranim i svestranim Zagrepčaninom razgovarali smo o terapijskoj snazi pisanja, kao i o samoj logoterapiji, njegovim knjigama i predstavi koja na scenu dječjeg kazališta donosi važne teme.

Prošle godine u Gradskom kazalištu Žar ptica praižvedena je predstava 'Bornin vremeplov' nastala prema Vašoj knjizi s autobiografskim elementima koja progovara o invalidnosti i smrti. Kako je nastala knjiga i kako ste se osjećali kada ste prvi put pogledali predstavu?

– Prošlo je više od deset godina kako sam napisao taj roman. Poriv je bila Bornina želja da se vrati u prošlost te još jednom zagrlji oca. Odlučio sam napisati taj roman kao uspomenu nećacima Borni i Eli da jednom, kad odrastu te sazru kao ljudi, shvate dimenziju nesebične i požrtvovne ljubavi njihova oca spram obitelji, ali i domovine koju je branio. Uspomena koja će im pričati i svjedočiti o ocu kojeg su izgubili u ranom djetinjstvu. Svojevrstu utjehu u formativnim godinama i podstrek da izrastu u dobre i poštene ljude.

Ta knjiga je, s vremenom, postala svojevrsni terapijski lijek ne samo mojoj obitelji već i mnogobrojnoj djeci koja su ostala bez jednog ili oba roditelja. Nažalost, živimo u vremenu 'egzistencijalnog mlina' i ljudi se 'gase' u toj utrci s cjenovnom inflacijom, hedonizmom javnog sektora i sumanutih poreza koji nemaju veze s ekonomskom logikom onih koji rade u realnom sektoru. Takav pritisak 'briše' nas iz registra poreznih obveznika, a prebacuje u registar umrlih.

Vidjevši predstavu, jedva sam je pogledao do kraja. Ona je za mene stvarna, teška, bolna i nepreboljiva. Vidjeti svoju prošlost, trenutke djetinjstva te upečatljivu i vrhunsku glumu kazališnog ansambla izaziva poseban emocionalan doživljaj.

Vrhunski odrađen scenarij Nine Skorup, koja je duboko upoznata s mojom životnom pričom, te dinamična, gotovo iscrpljujuća režija velikog i nagrađivanog redatelja Ivana Lea Leme dodatno su podigli samu dimenziju predstave dajući joj transcendentnu komponentu u kojoj i djeca i roditelji dobivaju onaj indirektni input u kojem osvještavaju koliko je bitno iskoristiti svaki slobodni trenutak za obiteljsko druženje.

Vidjevši 'sebe' na pozornici, vidio sam sve one ljude koji su dobili drugu priliku da budu boljima nego što jesu ili još boljima. U svemu tome, pobjeda se očituje u onima koji dolaze iza nas kad postaju dobri, savjesni i odgovorni ljudi. Srećom, roditelji svih mojih nećaka učinili su odličan posao te im samo mogu, hvala Bogu, biti zahvalan na tome.

'Bornin vremeplov' jedna je u nizu predstava u kazalištu Žar ptica kojima se promiče inkluzija. Primjećujete li da se i u drugim kulturnim institucijama dovoljno radi na dostupnosti kulturnih sadržaja svima?

– Žar ptica oduvijek inklinira inkluziji. Sustavno i sistematično su tražili način prilagodbe kazališta te odabira i programa koji će odgovarati svima. Tu su i radionice te interakcije s djecom. Ta uključivost u kojoj djeca s invaliditetom te djeca bez invaliditeta zajednički gledaju i uživaju u predstavi, najbrži je i najneviniji te neinvazivni put inkluzije, ali i tolerancije te problematike razumijevanja. Od malih nogu trebamo učiti ili podučavati da 'invaliditet' nije zarazan, no, nažalost, može se dogoditi svima.

Znam da se u mnogim kazalištima radi na pristupačnosti, podnatpisima predstava i slično. Ne mogu suditi o drugim mjestima, no Zagreb ima sreću što je osviještenost kulturnog te sportskog sektora daleko veća od drugih područja koje zahtijevaju prilagodbu osobama s invaliditetom. Moramo priznati da su te promjene potekle kako od institucija u kulturi tako i od udruga osoba s invaliditetom koje upućuju na problematiku prepreka od kazališta, muzeja, kina, koncerata etc. Imam malenu primjedbu.

Nedavno sam bio na predstavi u Teatru &TD i morali smo prolaziti kolicima kroz duboki šljunak jer su kafici uzurpirali betonske terase i prolaze. Gurali su me prijatelji koji imaju multiplu sklerozu. Osjećao sam se kao 'vlak u snijegu'.

Koliko Vama znači pisanje, ima li terapijsku snagu?

– Pisanje mi je sve. U početku je poezija bila taj moj 'ispušni ventil'. Danas je to sublimacija mojeg životnog iskustva pretočenog u romane. Terapija kako meni tako i drugima. Kao logoterapeut, koristim mnogobrojne alate te pristup kojim želim 'trgnuti' čitatelja s mjesta. Mislim da je to inicijalni dio psihoterapije.

Kako je čovjek jedinstveno i neponovljivo biće, treba mu se pristupati individualno. Ovi 'proroci pozitivnog mišljenja' te 'vortex gurui' ne shvaćaju koliku štetu mogu učiniti ljudima koji imaju dijagnozu. U subliminalnom smislu od sto njih možda će njih 99 pronaći spas u tom 'horoskopu za mase' no onaj jedan, koji je u teškoj depresiji mogao bi doživjeti 'obratni skok' te ući u još dublju, ponekad i suicidalnu depresiju.

Mnogi me mole da napišem nastavak autobiografije 'Fifty-Fifty'. Iskreno, ne želim. Ovakva autobiografija ima svoju pozitivnu funkciju prema osobama s invaliditetom te ljudima u egzistencijalnom vakuumu. Nastavak, onaj izuzetno gorak s ponekim sretnim trenutkom ostavljam sebi i svojim najbližima koji ga svakodnevno živimo.

Osim što ste spisatelj, Vi ste i tekstopisac, novinar i logoterapeut. Kad ste se odlučili posvetiti logoterapiji i zašto baš logoterapija?

– Logoterapija je bila svojevrsni logični nastavak mog životnog svjetonazora. Kao vjernik, smatram da nema slučajnosti. S druge strane, kao logoterapeut, smatram da nismo determinirani sudbinom već ju, svojim djelovanjem, sukreiramo. Tako sam, potpuno 'ne slučajno', bio na kavi s mojom dugogodišnjom prijateljicom Rosandom Krstinić Guščić koja mi je otkrila logoterapiju, Udrugu Logos, te me je preporučila pokojnoj doktorici Cvijeti Pahljini.

U međuvremenu upoznaš mnogobrojne divne ljude, logoterapeute, koji ti postanu dragi prijatelji i jedna velika obitelj željna pomoći. Stvorila se ljubav spram logoterapije, svakodnevno je proučavam, učim od nje i od ljudi. Nažalost, zbog lošeg zdravlja te stalne iscrpljenosti nemam snage raditi logoterapiju pa je 'radim' u svojim romanima ili tekstovima za glazbu, te poneku kolumnu koju s vremena na vrijeme napišem.

Nedavno ste objavili SF knjigu 'Porga i Bogovi Nava', koliko ste dugo radili na njoj?

– Riječ je o fantastici u izdanju Naklade Uliks – Rijeka. 'Uliks' je htio da napišem knjigu o slavenskoj/hrvatskoj mitologiji. Rekao sam im da je to meni dosadno pisati. Predložio sam im fikcijsku mitologiju sličnu Gospodaru prstenova, Harryju Potteru te aktualnim romantičnim fantazijama.

Srećom, pristali su pa je uslijedilo dugotrajno 'kopanje' mitova, likova, bogova te starohrvatskih i staroslavenskih arhaizama jer se radnja događa u ranom srednjem vijeku kad je hrvatski jezik bio bogatiji i tek načet pokojim latinizmom te ilirskim idiomima. Pokušao sam i što više izbjegavati bugarski futurizam, no to je bolna i teško izlječiva 'bolest' u našem jeziku.

Odlučio sam se kroz glavnu strukturnu priču vezanu uz slavenske bogove uključiti i starohrvatsku kvazipovijesnu priču o dolasku Hrvata te njihovim običajima. Ubacio sam elemente fantastike, akcije, 'hrvatskih' Orfeja i Euridike, Tezeja i Telemaha. Uostalom, sve te slavenske, grčke, rimske, normanske i germanske mitologije vuku svoj korijen iz vedske mitologije.

Knjiga sadrži sve što vole i mladi i odrasli čitatelji, ali i logoterapijske elemente. Kako je riječ o opskurnom vremenu, tako se ne radi o nekom fakti. Nakon godinu i pol pisanja, prekida zbog zdravstvenih problema te borbi s raznoraznim institucijama i društvenim nepravdama, izašao je Porga. Po zapisima prvi hrvatski vladar. Isti nakladnik je uz moj roman publicirao i Slavensku mitologiju autora Mire Božića koji daje svojevrsne odgovore na 'upitnike' vezane uz moj roman, ali i slavensku mitologiju.

Radite li već na nečemu novome?

– Čudan sam Vam ja pisac. U romanima ću ispričati 'film' koji mi se vrti u glavi. U pravilu pišem linearne romane. Što jednostavnije za čitanje s direktnom porukom. Težim komercijalnom rukopisu jer ne želim da mi knjige skupljaju prašinu na policama knjižnica ili da mi netko piše hvalospjeve, a knjigu pročita njih dvadesetak odlučnih i hrabrih ili školarci koje 'tjeraju' na čitanje knjiga kojima je davno istekao 'rok trajanja' te ih odbijaju od knjige i književnosti.

U glavi imam 'napisana' četiri romana, no, čini mi se da ću startati s dječjim fantastičnim romanom. Imam i gotov neobjavljeni roman 'Srećonoše'. Mislim da će prvo biti snimljen film po njemu, potom će u prijevod na engleski, te naposljetku u tisak, ako Bog da.

Ivana Perković Rosan

Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

POVEZANE TEME: #AEM #AGENCIJA ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE #INMREŽA #INTERVJU #ISTAKNUTO
#IVANA PERKOVIĆ ROSAN #KREŠIMIR BUTKOVIĆ #OSOBE S INVALIDITETOM #PISANJE
#TERAPIJSKA SNAGA UMJETNOSTI

IN-PORTAL

In-Portal vlasništvo je svih onih kojima je bolji život svih osoba s invaliditetom, kako u Hrvatskoj tako i u svijetu, primarna briga.